

КЛАСИФІКАЦІЯ ЕМОЦІЙ ТА ЗАСОБІВ ЇХ МОВНОГО ВИРАЖЕННЯ

Бикова К. В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Баранова С. В.

Мова як головний інструмент людського спілкування не лише забезпечує інформаційний обмін мовців, але й відображає їхній емоційний стан в акті комунікації. Поняття емоцій, визначення їхнього статусу, класифікація є предметом лінгвістичних студій через складність та міждисциплінарний характер емоцій як об'єкта дослідження.

Когнітивна лінгвістика – це лінгвістична дисципліна, в якій функціонування мови розглядається як різновид пізнавальної діяльності, а когнітивні механізми та структури людської свідомості досліджуються через мовні явища [2, 172].

Значне місце в сучасних філологічних розвідках займає вивчення лексичного вираження концептів культури, зокрема емоційних концептів.

Оскільки одним із способів встановлення парадигматичних відношень в лексиці є опис семантики слова через його синоніми [1, 176-186], отримуємо наступну класифікацію основних емоційних концептів та засобів їх вираження в англійській мові:

– емоція подиву, що виражається іменниками *surprise, amazement, bewilderment, astonishment, wonder* та похідними від них прикметниками, дієсловами, окличними конструкціями *Interestingly Enough!, Horrors!, Strangely!, Fancy!, Imagine!*, а також низкою вигуків *wow, gee, gosh, Oh my word, Jesus Christ* та ін.;

– емоція радості, яка має надзвичайно широку парадигму, наприклад: *joy, happiness, exaltation, euphoria, happy, fantastic, great, wonderful, What a miracle!, pleasure, delight, felicity, awesome, brilliant, cool, fabulous, terrific, lovely, glad, marvelous* і всі похідні від цих слів;

– емоції незадоволення та гніву, що представлені наступними в англійській мові лексемами та їхніми деривативами, як-от: *displeasure, indignation, outrage, resentment, exasperation, anger, wrath, fierce, bate, irritation, rage*. Також дану категорію представляє ряд дієслів типу, *to groan, to hate, to dislike* та словосполучення – *to give a nasty laugh, with the puff, give the evil eye*;

– презирство, яке в англійській мові омовлюється одиницями різних частин мови: іменниками *contempt, scorn, disdain, defiance,*

disregard for/ of, despisal, bastard, cheat, failure, fool, idiot, liar, прикметниками та дієприкметниками conniving, faithless, filthy, greedy, lying, selfish, self-righteous, spineless, spoiled, stupid, two-faced, untrustworthy;

– емоція відрази, що представлена лексемою *disgust*, її синонімами, похідними, вільними і фразеологічними словосполученнями, створеними на їх основі. Наприклад, *disrelish, distaste, loathing, nausea, abhorrence, abomination, antipathy, aversion, detestation, dislike, repugnance, repulsion, revulsion, sicken, abominate, detest, displease, offend, repel, repulse, revolt* та ін.;

– емоції, викликані почуттям кохання, що вербалізуються одиницями *love, infatuation, agape, eros, philia, storge, praxis, care, compassion, sympathy, concern, respect, attraction, reverence, esteem* та фразеологізмами, як-от: *out of sight, out of mind, no love like first love* та ін.

Проникнення емоційності у комунікативну діяльність людини пояснюється тим, що, об'єктивно відображаючи дійсність, свідомість сполучає відображені образи із суб'єктивно-емоційним ставленням до них.

Групи слів на позначення емоцій відображено в тлумачних, синонімічних, тезаурусних словниках, де семантику слова описано за допомогою інших, близьких за змістом одиниць, або слова представлено у вигляді певних угруповань, об'єднаних спільною семою. До того ж, емоційність може передаватись у мовленні іншими засобами.

1. Попова З. Д. Когнитивная лингвистика / З. Д. Попова, И. А. Стернин. – Москва : Восток-Запад, 2007. – 315 с.
2. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики. Енциклопедичний словник для фахівців з теоретичних гуманітарних дисциплін та гуманітарної інформатики. / І. Б. Штерн, – К. : АртЕк, 1998. – 336 с.
3. Hornby A. S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. / A. S. Hornby: Oxford University Press, Incorporated, 2010. – 1795p

Перекладацькі інновації: матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 13–14 березня 2014 р. / редкол.: С. О. Швачко, І. К. Кобякова, О. О. Жулавська та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 172 с.